

Izazovi za vladavinu prava i slobodu medija u Bosni i Hercegovini

*Osservatorio Balcani Caucaso Transeuropa
Mediacentar Sarajevo*

JUN 2026

Ovaj izvještaj iz sjenke nastao je u sklopu projekta Media Freedom Rapid Response, evropskog mehanizma koji prati, nadgleda i reaguje na kršenja slobode štampe i medija u državama članicama EU i zemljama kandidatkinjama. Takođe se oslanja na istraživačke i zagovaračke aktivnosti podržane projektom Transnational Advocacy for Freedom of Information in the Western Balkans – ATLIB 3, koji je sufinansiran sredstvima italijanskog Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje.

Uz podršku:

co-funded by

Ministero degli Affari Esteri
e della Cooperazione Internazionale

Sadržaj

Uvod	1
Nacionalni kontekst	2
1. Zakonodavni okvir	3
1.1 Zakon o komunikacijama Bosne i Hercegovine	4
1.2 Potreba za reformama	5
• Pravni okvir u oblasti elektronskih medija i komunikacija	5
• Transparentnost vlasništva nad medijima	6
• Javno finansiranje	7
1.3 Set restriktivnih zakona u Republici Srpskoj	8
• Ponovna kriminalizacija klevete	9
• Zakon o stranim agentima	10
• Zakon o medijima Republike Srpske	11
2. Položaj novinara	12
2.1 Sigurnost novinara	12
• Zastrašivanje, uznemiravanje i stohastičko nasilje	14
2.2 SLAPP i druge pravne prijetnje	15
• Kleveta i sudska praksa	16
2.3 Uslovi rada novinara	17
3. Regulatorna agencija za komunikacije	18
4. Javni medijski servis	20
5. Pitanja specifična za zemlju	22
5.1 Inicijative vezane za sadržaje na društvenim mrežama na lokalnom nivou	22
5.2 Prijenos vlasništva i urednička nezavisnost	23
5.3 Izbori i anonimni online mediji	24
6. Preporuke	26
Literatura	31

U Bosni i Hercegovini će se 4. oktobra 2026. godine održati Opći izbori za državni, entitetski i kantonalni nivo vlasti. Sloboda medija je jedan od stubova demokratije i bitno je omogućiti biračima da formiraju svoje mišljenje i odluče za koga će glasati na izborima. Cilj ovog izvještaja je da pruži pregled slobode medija u Bosni i Hercegovini i napora u smjeru reforme medijskog sektora i njegovog usklađivanja s EU standardima.

Medijski pejzaž Bosne i Hercegovine prilično je obeshrabrujući. Uprkos činjenici da je zemlja dobila status kandidata za članstvo u EU 2022. godine, situaciju u Bosni i Hercegovini karakterišu ne samo stagnacija, već i regresivni trendovi kada je riječ o demokratskim standardima i slobodi medija. Ovo nisu novi trendovi, ali 2023. godina je bila prekretnica. Vlasti Republike Srpske (RS) su ponovno uvele krivično djelo klevete i najavile usvajanje zakona o „stranim agentima” (zakon je usvojen 2025. godine). Međunarodne kritike i napori javnog zagovaranja nisu uspjeli odvratiti vlasti RS-a od ponovne kriminalizacije klevete i uvođenja restriktivnog zakonodavstva.

Ozbiljnost situacije navela je Media Freedom Rapid Response da provede hitnu misiju u Bosni i Hercegovini u pokušaju da ublaži posljedice najavljenog zakonodavstva i procijeni njegove moguće posljedice. Rezultati misije¹ ukazali su na vrlo kritičnu situaciju po pitanju slobode medija i položaja novinara ne samo u Republici Srpskoj, već i u Federaciji Bosne i Hercegovine. Cilj ovog izvještaja, izrađenog tri godine nakon misije, jeste da sagleda uticaj pomenutih zakona u Republici Srpskoj i da pruži pregled trenutne situacije kada je riječ o slobodi medija u Bosni i Hercegovini, uključujući izazove s kojima se suočavaju novinari. Dok se zemlja priprema za izbore, zakonodavna tijela su usvojila svoj uobičajeni predizborni modus operandi, tako da se, umjesto značajnijih promjena postojećeg okvira, mogu očekivati samo zakonodavne inicijative usmjerene prije svega na učvršćivanje pozicija u iščekivanju izborne trke.

Prilikom pripreme ovog izvještaja, autori su, pored pregleda postojeće literature, obavili brojne intervju s novinarima, pravosudnim tijelima, predstavnicima medijskih regulatornih tijela i međunarodne zajednice, pravnim stručnjacima, članovima civilnog društva i drugim zainteresovanim stranama. Terenska misija provedena je u Sarajevu između 16. i 18. marta, a zatim u Banjoj Luci između 11. i 12. maja. Pored toga, 8. aprila 2026. organizovana je fokus grupa online s novinarima iz cijele Bosne i Hercegovine.

¹ Media Freedom Rapid Response, Bosnia and Herzegovina

Nacionalni kontekst

Bosnu i Hercegovinu karakteriše složen administrativni sistem, uspostavljen Daytonskim mirovnim sporazumom iz 1995. godine. Zemlja se sastoji od dva entiteta, Republike Srpske (RS) i Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH), i Brčko distrikta. Federacija BiH je dodatno decentralizovana u deset kantona, od kojih svaki ima svoj ustav, parlament i vladu. Kantonima su dodijeljene specifične nadležnosti na osnovu Washingtonskog i Daytonskog mirovnog sporazuma.

Postoje ustavne garancije za zaštitu slobode medija i slobode izražavanja, uz dugogodišnju formalnu posvećenost provođenju reformi u okviru evropskih integracija. Zemlja je 2022. godine dobila status kandidata, a 2024. „zeleno svjetlo“² Evropske komisije za otvaranje pregovora o pristupanju. Potrebne reforme navedene su u Mišljenju Evropske komisije o članstvu Bosne i Hercegovine u EU iz 2019. godine („Avis“)³ kojim je utvrđena lista prioriteta za zemlju. Prioritet 12 zahtijeva od BiH da osigura slobodu izražavanja i medija. Međutim, napredak u ovom ključnom području je spor.

Mediji u Bosni i Hercegovini i dalje se suočavaju s pravnim, političkim i ekonomskim pritiscima, koji potkopavaju puno ostvarivanje slobode izražavanja. Između 2023. i 2026. godine, zemlja je pala za 21 mjesto na Svjetskom indeksu slobode medija Reportera bez granica i trenutno zauzima 90. poziciju.⁴ Konstantno nazadovanje odražava širu eroziju slobode izražavanja i vladavine prava, na koju su utjecale i nedavne restriktivne zakonodavne inicijative.

Najnovije obaveze Vlade u pogledu promovisanja medijskih sloboda izražene su u Reformskoj agendi⁵, koju je Vijeće ministara BiH usvojilo krajem 2025. godine. Dokument, koji odražava Avis iz 2019. godine, uključuje mjere za promociju osnovnih prava vezanih za medije, prije svega efikasno evidentiranje i praćenje slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima i medijskim radnicima, ukidanje krivičnog djela klevete u RS-u, rješavanje pitanja funkcioniranja i finansijske održivosti javnog emitera na državnom nivou⁶ i općenito predviđa mjere koje zahtijevaju usvajanje i provođenje zakona koji osiguravaju uživanje slobode izražavanja, okupljanja i udruživanja širom zemlje, bez predlaganja novih restriktivnih mjera⁷. Iako Reformska agenda predstavlja pozitivan korak, od sredine 2026. nije postignut značajan napredak u provođenju.

² Evropska komisija. Komisija predlaže otvaranje pregovora o pristupanju EU s Bosnom i Hercegovinom.

³ Saopštenje Komisije, Mišljenje Komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji.

⁴ World Press Freedom Index, Bosnia and Herzegovina

⁵ Reformska agenda Bosne i Hercegovine.

⁶ Obaveza je da upravni odbor javnih emitera bude u punom sastavu, da se dugovi izmire i da BHRT ima održivu naplatu naknada usvajanjem novog Zakona o javnom radiotelevizijskom sistemu.

⁷ Reformska agenda Bosne i Hercegovine, 136-138.

1. Zakonodavni okvir

Trenutno medijsko zakonodavstvo u BiH određeno je složenim ustavnim sistemom, zasnovanim na podjeli vlasti i na federalnim principima, te političkom dinamikom.

Pravni okvir je definisan Zakonom o komunikacijama (na državnom nivou), Zakonom o javnom radiotelevizijskom sistemu (državni nivo), Izbornim zakonom (državni nivo), Zakonom o zaštiti od klevete (zakoni na nivou entiteta i Brčko distrikta) i Zakonom o slobodnom pristupu informacijama (zakoni BiH, entitetâ i Brčko distrikta) i drugim zakonima o javnom informisanju i medijima, koji su na snazi u RS-u⁸ i pojedinim kantonima⁹ u Federaciji BiH.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, državne institucije nadležne su za zajedničke i međunarodne komunikacijske infrastrukture¹⁰. Međutim, ustavni sistem ostavlja prostor da se politika vezana za javno informisanje i medije formuliše i na nižim nivoima vlasti¹¹. Ovo rezultira regulatornim preklapanjem: zakoni na državnom nivou koji regulišu emitovanje i komunikacije koegzistiraju sa entitetskim zakonima (RS) i sa nekoliko kantonalnih zakona (FBiH) o javnom informisanju i medijima. U pojedinim slučajevima, ovi zakoni se bave istim ili blisko povezanim pitanjima. Iako su mnogi zakoni nižeg nivoa uveliko zastarjeli, a glavne regulatorne funkcije se obavljaju na državnom nivou, neki od ovih zakona još uvijek su na snazi, a posljednjih godina bilo je inicijativa za njihovu izmjenu¹². Rezultat je fragmentiran okvir u kojem postoje zakoni na različitim nivoima vlasti, iako su emitovanje i elektronske komunikacije prvenstveno regulisani Zakonom o komunikacijama na državnom nivou i pravilima Regulatorne agencije za komunikacije (RAK). Prethodni pokušaji da se usvoji novi zakon o medijima u RS-u 2013. godine izazvali su zabrinutost zbog mogućnosti slabljenja postojećeg pravnog okvira. Medijski i pravni stručnjaci tvrde da još uvijek postoji „katastrofalan nedostatak usklađenosti” i upozoravaju da bi inicijative poduzete na različitim nivoima, posebno u kantonima, mogle dovesti do zakonodavnih praznina, preklapanja i prekomjerne regulacije.

⁸ Republika Srpska je 1997. godine usvojila Zakon o javnom informisanju, kojim su objedinjene prethodne verzije zakona iz vremena rata. Zakon je još uvijek na snazi, iako se uglavnom smatra zastarjelim. Zakon o javnom informisanju, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 4/92, 8/96 i 3/97.

⁹ U pojedinim kantonima, zakoni o javnom informisanju ili medijima regulišu registraciju medija, uredničke obaveze i sankcije. Međutim, nije jasno da li su ovi zakoni još uvijek na snazi ili su zamijenjeni državnim zakonodavstvom.

¹⁰ OHR, Odjel za pravna pitanja, Ustav Bosne i Hercegovine, izmijenjen Amandmanom I, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 25/09, čl. I(1). čl. III 1(h)

¹¹ Tarik Jusić, Sanela Hodžić: Medijsko zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

¹² Lamija Kovačević, Mladen Bubonjić: Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini: Studija praćenja napretka I

1.1 Zakon o komunikacijama Bosne i Hercegovine

Zakon o komunikacijama BiH¹³ donesen je 2003. godine. Zakon reguliše komunikacije u Bosni i Hercegovini, uključujući telekomunikacije, radio, emitovanje (uključujući kablovsku televiziju) i međunarodne komunikacijske objekte. Zakon ovlašćuje Vijeće ministara da odlučuje o politici, dok je Regulatorna agencija za komunikacije (RAK) odgovorna za regulisanje radiodifuzne i javne telekomunikacijske mreže, kao i za planiranje i dodjeljivanje radiofrekvencija. Mjere koje preduzimaju ova dva tijela moraju težiti promovisanju pravedne konkurencije u sektoru u korist korisnika, predupređivanju distorzija tržišta, podsticanju ulaganja u infrastrukturu, zaštiti intelektualnog vlasništva i ličnih podataka i upravljanju radijskim frekvencijama u skladu s međunarodnim standardima.

Zakon utvrđuje principe emitovanja, koji bi, između ostalog, trebalo da uključuju zaštitu slobode izražavanja, uravnotežen razvoj javnih i komercijalnih emitera, nezavisnost emitera od političke moći, pravedno izdavanje dozvola i regulaciju oglašavanja u skladu s najboljim evropskim praksama. Zakon detaljno reguliše telekomunikacijski spektar, radiofrekvencijski sistem, radio i telekomunikacijsku terminalnu opremu te djelovanje RAK-a koje će biti detaljnije objašnjeno dalje u tekstu.

Zakon se uglavnom smatra zastarjelim¹⁴. Usklađivanje zakona s regulatornim okvirom EU, posebno s Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama, trebalo je biti završeno prije deset godina¹⁵. Do sada se ovo usklađivanje provodilo putem pravila RAK-a.

¹³ Zakon o komunikacijama Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine 7, br. 31

¹⁴ Intervju vođen u Sarajevu, 16-18. mart 2026.

¹⁵ Odluka Vijeća i Komisije (EU, Euratom) 2015/998 od 21. aprila 2015. o zaključenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Sporazum između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, 164 SL list L (2015).

1.2 Potreba za reformama

Prije dvije decenije, zakonodavni okvir BiH smatran je naprednim zbog svojih odredbi o medijima, koje su prevashodno bile rezultat napora međunarodne zajednice. Međutim, situacija se promijenila¹⁶. Danas bi mnogi postojeći zakoni trebalo da budu usklađeni s međunarodnim standardima, ali i s pravnom stečevinom EU. Ova neujednačenost nedavno je povećana u kontekstu regulacije medija, s obzirom na novonastalu potrebu za premošćavanjem jaza na području slobode i pluralizma medija, posebno nakon usvajanja Zakona o slobodi medija u Evropskoj uniji, te kako bi se osigurala minimalna operativna spremnost¹⁷ u odnosu na odredbe Zakona o digitalnim uslugama EU (DSA).

Neki ključni segmenti medijskog tržišta i dalje su nedovoljno regulirani. Istovremeno, pojedini sagovornici i zainteresirane strane, s kojima smo razgovarali tokom izrade ovog izvještaja, izrazili su skepticizam po pitanju zakonodavne reforme, nepovjerenje u političko vodstvo i bojazan da bi se naponi u smjeru uvođenja zakonodavne reforme i usklađivanja medijskog zakonodavstva sa standardima EU mogli zloupotrijebiti za prikriveno uvođenje zakonskih odredbi koje bi ugrozile slobodu medija.

Pravni okvir u oblasti elektronskih medija i komunikacija

Jačanje pravnog okvira u oblasti elektronskih komunikacija i elektronskih medija uporno se odlaže, a nekoliko prethodnih zakonodavnih inicijativa pokazalo se neuspješnim¹⁸. Najnovija reformska inicijativa, koju je predvodilo Ministarstvo komunikacija i prometa, rezultirala je osnivanjem dviju odvojenih radnih grupa: jedna ima zadatak da pripremi prednacrt Zakona o elektronskim komunikacijama, a druga prijedlog nacrtu Zakona o elektronskim medijima. Prema riječima ministra, prvi zakon je usmjeren na regulisanje elektronskih komunikacijskih mreža i usluga, dok bi drugi trebalo da reguliše sadržaj i obaveze pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga, uključujući pravila o odgovornosti i zaštiti publike¹⁹.

Dok se rad na Prednacrtu Zakona o elektronskim medijima odlaže već dvije godine²⁰, preliminarni nacrt Zakona o elektronskim komunikacijama, koji ima za cilj odrediti nadležnosti među državnim institucijama za oba zakona²¹ koja se smatraju prioritetnim, stavljen je na javnu raspravu početkom juna ove godine.

¹⁶ Anida Sokol, Lejla Gačanica. Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini: Koraci ka evropskim integracijama.

¹⁷ Kristina Rudet i dr., „Operativna spremnost za usklađivanje DSA’x.

¹⁸ Tamara Zablocki, „Dugo čekanje na Zakon o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima”.

¹⁹ Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, „Forto: Nacrt zakona o elektronskim medijima predviđa obavezu javnog impresuma”.

²⁰ Intervjui u Sarajevu, 16-18. mart 2026.

²¹ Lamija Kovačević, Mladen Bubonjić, Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini: Studija praćenja napretka.

Konačni sadržaj zakona i šanse da bude usvojen još uvijek su neizvjesni. Međutim, važno je napomenuti da zakon sadrži odredbe koje bi mogle promijeniti pravni i institucionalni okvir putem eventualne zamjene Zakona o komunikacijama BiH nakon usvajanja Zakona o elektronskim medijima, dok bi glavna uloga RAK-a ostala nepromijenjena.

Transparentnost vlasništva nad medijima

Novinari i ostali ispitanici uglavnom prepoznaju potrebu za reguliranjem transparentnosti vlasništva nad medijima kao ključni uvjet za promovisanje medijskog pluralizma u zemlji. Trenutno, ograničene informacije o vlasništvu nad medijima dostupne su putem poslovnih registara za komercijalne medije, dok registar korisnika dozvoljava Regulatorne agencije za komunikacije ne sadrži detalje o vlasništvu²². Online mediji su dužni pokazati transparentnost vlasništva samo tokom izbornih perioda u skladu s izmjenama Izbornog zakona iz 2024. godine. U praksi, mnogi online mediji pružaju ograničene informacije o svojim vlasničkim strukturama i izvorima finansiranja, što javnosti otežava procjenu potencijalnih političkih ili komercijalnih uticaja na urednički sadržaj. Mnogi medijski stručnjaci vjeruju da ovaj nedostatak transparentnosti doprinosi urušavanju javnog povjerenja i iskrivljuje medijsko tržište²³.

U nedostatku adekvatne regulacije transparentnosti vlasništva nad medijima, javnost ne može znati ko je vlasnik i ko kontroliše medije niti može procijeniti koji politički i komercijalni interesi mogu utjecati na uredničke odluke. Tokom godina, proces usvajanja propisa blokiran je zbog nedostatka političke volje. Advokati i novinari tvrde da je ova situacija prije svega posljedica nedostatka političke volje da se objave informacije o krajnjim vlasnicima medija i njihovim vezama s političkim i ekonomskim akterima²⁴.

Evropska komisija već godinama preporučuje usvajanje zakona o transparentnosti vlasništva nad medijima, uključujući sprječavanje skrivene medijske koncentracije. Ova obaveza je predviđena Strategijom za borbu protiv korupcije u BiH za period 2024-2028. Do sada su poduzeti samo početni koraci u ovom smjeru. Pripremu preliminarne nacrt Zakona o transparentnosti vlasništva nad medijima iniciralo je Ministarstvo za komunikacije i transport, uzimajući u obzir detaljni nacrt iz 2018. godine koji su dostavile organizacije civilnog društva²⁵.

²² Sokol, *Eroding Media Freedoms, Eroding Democracy*.

²³ Kovačević, *Diversifying Media, Declining Journalism*.

²⁴ Intervjui s advokatima i novinarima.

²⁵ Sokol, Gačanica: *Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini*. Koraci ka evropskim integracijama.

Radna grupa je zaustavila rad krajem 2025. godine²⁶ i obavijestila ministra da nacrt zakona nije mogao biti finalizovan zbog fragmentiranih nadležnosti i nedostatka koherentnog regulatornog i političkog okvira za medijski sektor²⁷, ističući potrebu za izradom strategije za medije. Jedno od ključnih pitanja tiče se uvođenja i kontrole nad registrom baze podataka, koja sadrži detaljne informacije o vlasništvu, kako je predviđeno članom 6. EMFA-a²⁸.

Javno finansiranje

Raspodjela javnih sredstava medijima i dalje je problematična širom zemlje uprkos preporukama Evropske komisije. Medijski radnici intervjuisani tokom ove misije i u sklopu drugih nedavnih istraživanja²⁹ ističu nedostatak transparentnosti u raspodjeli javnih sredstava kao faktor koji podstiče političke uplive. Sistematski podaci o ukupnom iznosu javnih sredstava dodijeljenih medijima ne objavljuju se već deset godina³⁰, te su dostupne informacije nepotpune i uglavnom ih pružaju civilno društvo i novinari³¹.

U BiH su predviđene obaveze u vezi s javnim nabavkama i komercijalnim ugovorima, ali ne postoje posebne odredbe o transparentnosti javnog finansiranja medija³². Strategija BiH za borbu protiv korupcije za period 2024-2028³³ zahtijeva transparentnost podataka o javnom finansiranju medija. Međutim, nadležnost za provedbu relevantnih mjera je podijeljena između RAK-a, medijskih organizacija i javnih tijela odgovornih za dodjelu sredstava, uz opću koordinaciju i nadzor Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK). Slično tome, utvrđivanje finansijskog odnosa između institucija na državnom nivou, civilnog društva i medija ograničeno je principom dobrovoljnog iznošenja informacija.

Novi Akcioni plan za otvorenu vlast predviđa registar javnih budžetskih izdvajanja za institucije BiH, ali i Nezavisni mehanizam izvještavanja. Odjeljenje za odgovornost Partnerstva za otvorenu vlast upozorava da implementacija zavisi od saradnje na više nivoa vlasti, naglašavajući da APIK ne može prisiliti institucije da dostave podatke ili sankcionisati nepoštivanje³⁴.

²⁶ Kovačević, Bubonjić: Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini. Studija praćenja napretka I.

²⁷ Intervju u Sarajevu, 16-18. mart.

²⁸ EMFA propisuje da je nacionalnom regulatoru ili drugom nadležnom tijelu povjeren razvoj nacionalnih baza podataka o vlasništvu nad medijima koji sadrži informacije o pravnom imenu i kontaktu, imenima direktnih i indirektnih vlasnika, imenima stvarnih vlasnika, godišnjem prihodu od državnog oglašavanja te ukupnom iznosu od oglašavanja od strane vlasti i subjekata trećih zemalja. Uredba (EU) 2024/1083 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. aprila 2024. godine o uspostavljanju zajedničkog okvira za medijske usluge na unutrašnjem tržištu i Direktiva o izmjenama i dopunama 2010/13/EU (European Media Freedom Act), član 6.

²⁹ Kovačević, Diversifying Media, Declining Journalism.

³⁰ Posljednje istraživanje proveo je Centar za razvoj i analizu medija 2016. godine: tada je procijenjeno da se ukupan iznos godišnjeg javnog finansiranja za 2014. i 2015. godinu kretao između 15 i 50 miliona eura. Sokol, „Media Dataset–Bosna i Hercegovina”.

³¹ Za novije procjene, pogledajte Mahmutović, „Bez zakona i kontrole”.

³² Sanela Hodžić, Anida Sokol: „Transparentno i legitimno finansiranje medija iz javnog budžeta: Smjernice za javna tijela u BiH”.

³³ Strategija za borbu protiv korupcije 2024-2028. i Akcioni plan za provođenje strategije 2024-2028.

³⁴ Nezavisni mehanizam izvještavanja, Pregled akcionog plana: Bosna i Hercegovina 2025–2027.

Kontaktirani novinari kritikuju nedostatak ili loše definisane kriterije za dodjelu sredstava koji su u praksi doveli do situacija, kao što se dogodilo u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, gdje je veliki dio sredstava dodijeljen online medijima bez impresuma ili onima koji rijetko objavljuju³⁵. Važnost transparentnosti vlasništva je takođe relevantna za dodjelu javnih ugovora: ispitanici su spomenuli Alternativnu televiziju iz Banje Luke kao jedan od medija za čije se stvarne vlasnike tvrdi da su bliski centrima vlasti u RS-u, a televizija je imala velike koristi od javnih ugovora³⁶. Ovi primjeri jasno ukazuju na potrebu da se usvoje standardi koje propisuje EMFA, osiguravajući da se javna sredstva i druge pogodnosti koje javne vlasti namjenjuju medijima dodjeljuju na osnovu „transparentnih, objektivnih, proporcionalnih i nediskriminirajućih kriterija i putem otvorenih, proporcionalnih i nediskriminirajućih procedura”³⁷.

1.3 Set restriktivnih zakona u Republici Srpskoj

Iako na državnom nivou nisu usvojeni nikakvi zakoni, pojavili su se regresivni trendovi na entitetskom nivou, a njihov utjecaj na slobodu medija i slobodu izražavanja smatra se vrlo negativnim³⁸. Vlasti Republike Srpske su 2023. godine najavile usvajanje seta zakona koje su mnogi kritikovali kao ograničavajuće za slobodu medija. U pitanju su zakoni, ukupno tri, koji su potencijalno mogli negativno utjecati na slobodu medija: ponovna kriminalizacija klevete, zakon o stranim agentima i novi zakon o medijima. Najava je izazvala ozbiljnu zabrinutost za stanje slobode medija u RS-u i šire i potaknula zagovaračke napore za preispitivanje cijele inicijative.

³⁵ Kolobara: „Vlada HNŽ novčano pripazila medije, za neke od ovih niste nikada čuli”.

³⁶ Ministarstvo spoljnih poslova SAD-a: „Sankcije Ministarstva finansija Miloradu Dodiku i povezanim medijskim platformama za destabilizirajuće i koruptivne aktivnosti”.

³⁷ Uredba (EU) 2024/1083 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. aprila 2024. o uspostavljanju zajedničkog okvira za medijske sluge na unutrašnjem tržištu i Direktiva o izmjeni 2010/13/EU (Evropski zakon o slobodi medija) (tekst relevantn za EEAR). Član 24.

³⁸ Media Freedom Rapid Response: Bosnia and Herzegovina: Media Freedom in Survival Mode.

Ponovna kriminalizacija klevete

Bosna i Hercegovina je bila jedna od prvih evropskih zemalja koja je dekriminalizovala klevetu: relevantni zakoni RS-a³⁹ i Federacije⁴⁰ doneseni su 2001, odnosno 2002. godine. Međutim, ovi pozitivni koraci su u Republici Srpskoj preokrenuti u julu 2023. godine kada je RS ponovno uvela krivično djelo klevete.

Tri godine nakon usvajanja zakona, moguće je napraviti preliminarnu procjenu njegovog utjecaja na slobodu medija u Bosni i Hercegovini. Advokati i novinari intervjuisani za potrebe ovog izvještaja⁴¹ istaknuli su da je uticaj ponovne kriminalizacije klevete bio vrlo ograničen u smislu sudskih presuda. Od 273 tužbe (uključujući 47 tužbi protiv medijskih kuća i medijskih radnika podnesenih do kraja decembra 2025. godine⁴²), tužilac je odlučio da pokrene optužnicu samo u jednom slučaju. Ovaj proces, koji je i dalje u toku, ne odnosi se na novinare i čini se da nema direktan uticaj na slobodu medija.

Prva procjena pokazuje da su tužioci odigrali ključnu ulogu u suzbijanju negativnih posljedica odredbi o ponovnoj kriminalizaciji klevete, i to je do sada bio pozitivan trend. Ovakav pristup tužilaca ograničio je opseg krivičnog gonjenja jer, prema Zakoniku o krivičnom postupku, samo tužilac može pokrenuti krivični postupak: ne postoji mogućnost pokretanja privatnih krivičnih tužbi⁴³. Nakon što tužilac odbaci tužbu, oni koji su je podnijeli mogu pokrenuti građanski postupak iz istog razloga. Međutim, u takvim slučajevima, optuženi nisu obavezni da se pojave pred sudom, a njihovi pravni zastupnici mogu pratiti slučaj.

Advokati i novinari smatraju da su zagovarački naponi nakon usvajanja zakona bili efikasni budući da su uspjeli obuzdati regresivne tendencije, koje su u početku predviđale i kriminalizaciju uvrede. Međutim, ne zna se pouzdano koliko je slučajeva tužilaštvo odbacilo, a koliko ih je još uvijek aktuelno uz mogućnost podizanja optužnice u budućnosti. Za sada su najozbiljnije posljedice ponovne kriminalizacije klevete djelimično ublažene zahvaljujući suzdržanosti koju su tužioci pokazali u svom pristupu ovom pitanju.

³⁹ Zakon o zaštiti od klevete Republike Srpske, Službeni glasnik RS, br. 37/1.

⁴⁰ Zakon o zaštiti od klevete Federacije Bosne i Hercegovina, Službeni glasnik FBiH, br. 59/2002, 19/2003 i 73/2005.

⁴¹ Intervjui s advokatima i novinarima vođeni u Banjoj Luci, 10-12. maja 2026.

⁴² Kovačević, Bubonjić: Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini: Studija praćenja napretka I.12

⁴³ Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske. Službeni glasnik Republike Srpske, br.53/2012, 91/2017, 66/2018 i 15/2021. Čl.16 i 17.

Ostaje da se vidi koliko će se ovaj pristup pokazati otpornim na političke pritiske i moguće eksplicitne upute u budućnosti. Većina sagovornika izrazila je skepticizam po pitanju stvarne efikasnosti i nezavisnosti tužilaca, koji su takođe izloženi pritisku. Ne može se isključiti da bi daljnje autoritarne tendencije u RS-u mogle navesti tužioce da usvoje restriktivnije tumačenje zakona, čime bi se otvorio put krivičnom gonjenju novinara. Pravo rješenje za ovu situaciju bio bi povratak na prethodno stanje, odnosno dekriminalizacija klevete. Reformska agenda 2025, koju su podržale i vlasti u RS-u, poziva na uklanjanje odredbi o kleveti iz Krivičnog zakona RS do kraja 2027. godine.

Iako je moguće kvantitativno procijeniti uticaj ponovne kriminalizacije klevete u smislu broja krivičnih postupaka, mnogo je teže procijeniti uticaj na novinare i aktiviste, u smislu obeshrabrujućeg efekta ili jednostavno zbog kašnjenja u radu.

Svi ispitanici su izjavili da su novinari sada oprezniji i da je usvajanje zakona donekle negativno uticalo na kvalitet i kvantitet objavljenih članaka: novinari sada provode temeljite provjere prije objavljivanja članaka ili čak unaprijed kontaktiraju pravne službe⁴⁴. Međutim, do danas nije provedena nijedna analiza kojom bi se procijenile negativne posljedice zakona po novinare.

Zakon o stranim agentima

Narodna skupština RS-a usvojila je Zakon o posebnom registru i javnosti rada neprofitnih organizacija (Zakon o stranim agentima)⁴⁵ 28. februara 2025. godine po ubrzanom postupku nakon povlačenja ranijeg nacrtu podnesenog 2023. godine. Zakon je sačinjen po uzoru na ruski zakon i druge slične zakone u nekoliko zemalja, koji zahtijevaju od nevladinih organizacija koje primaju finansijska sredstva iz inostranstva da se registruju u posebni registar te da učine javno dostupnim podatke o spoljnom finansiranju. Zakon je široko kritikovan kao pokušaj ograničavanja slobode udruživanja i slobode medija.

Međutim, Zakon o stranim agentima RS-a bio je kratkog vijeka: dan nakon proglašenja, Ustavni sud BiH ga je suspendovao⁴⁶, da bi potom 29. maja 2025. godine utvrdio⁴⁷ da zakon nije u skladu s Ustavom BiH i članom 11. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Zakon je poništen ab initio i nije imao nikakve efekte.

⁴⁴ Intervjui s nevladinim organizacijama i medijskim stručnjacima vođeni u Sarajevu, 16-18. mart 2026.

⁴⁵ Službeni glasnik Republike Spske, br.19/25.

⁴⁶ Ustavni sud BiH, Vanredna plenarna sjednica, 7. mart 2025.

⁴⁷ Ustavni sud BiH, Odluka U-6/25, 158. plenarna sjednica, 29. maj.

Zakon o medijima Republike Srpske

Treći zakon iz paketa je Zakon o medijima Republike Srpske. Rad na ovom zakonu, koji je navodno posudio elemente iz istog zakona u susjednoj Srbiji, započet je nakon odluke Narodne skupštine RS iz jula 2023. godine. Iste godine formirana je radna grupa, koja je djelovala u periodu 2024-2025⁴⁸, a namjera premijera Republike Srpske bila je da zakon stupi na snagu u januaru 2026. Međutim, radna grupa je prekinula rad na zakonu nakon što je tadašnji premijer RS-a Radovan Višković smijenjen u septembru 2025.

Sadržaj zakona nikada nije u potpunosti otkriven javnosti. Pojedini detalji nacrtu zakona dospeli su u javnost, poput obaveznih medijskih zapisa, definicije novinara, mehanizama nadzora i sankcija čiji bi uticaj bio kontraproduktivan kada je riječ o slobodi medija. Zainteresovane strane intervjuisane u Banjoj Luci izrazile su zabrinutost, smatrajući da je zakon prevashodno bio usmjeren na ograničavanje slobode medija, a ne na zaštitu medija, i eksplicitno ističući da je, po mišljenju medija, zakon potpuno nepotreban.

Viškovićev nasljednik Savo Minić nije uzeo u obzir ova zapažanja. Međutim, u svojoj posljednjoj izjavi o ovom pitanju u maju 2026. godine, Minić se kritički osvrnuo na ograničen uticaj zakona o kleveti na društvene mreže, najavljujući nastavak rada na medijskim zakonima⁴⁹.

⁴⁸ Kovačević, Bubonjić: aštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini: Studija praćenja napretka I, Mediacentar Sarajevo, 2026, str. 28–29.

⁴⁹ Banjaluka.net: „Minić: Pripremamo nove zakone o radu i medijima”.

2. Položaj novinara

2.1 Sigurnost novinara

Od objavljivanja izvještaja MFRR-a 2024. godine⁵⁰ nasilje nad novinarima u Bosni i Hercegovini se povećalo. Prema platformi MFRR Mapping Media Freedom⁵¹, u posljednje dvije godine, incidenti usmjereni protiv novinara su u porastu. U 2024. godini, zabilježeno je 17 incidenata, uključujući jedan fizički napad, dok je u 2025. godini prijavljeno 25 incidenata protiv 45 osoba, uključujući četiri fizička napada.

Ovaj trend se nastavio u 2026. godini. Do 20. maja, prijavljeno je devet napada, uključujući dve fizičke agresije⁵². Situacija u BiH je zabrinjavajuća, a zemlja je druga najgora u regiji po pitanju sigurnosti novinara, prema udruženju BH Novinari⁵³. Štititi novinare znači braniti slobodu izražavanja koja je neodvojiva od demokratije. Evropski sud za ljudska prava jasno je istaknuo da „sloboda izražavanja predstavlja jedan od suštinskih temelja [demokratskog] društva i jedna od osnovnih uslova za njegov razvoj”⁵⁴.

EKLJP takođe nameće državama pozitivne obaveze u cilju zaštite slobode izražavanja: države su obavezne da uspostave efikasne mehanizme za zaštitu autora i novinara radi stvaranja povoljnog okruženja gdje svi koji to žele mogu učestvovati u javnom životu i izraziti svoje mišljenje čak i ako je to mišljenje u suprotnosti s onim vlasti i ako se doživljava kao šokantno ili neprijatno. Oni koji u svojim izjavama skreću pažnju na nezakonito ili neprimjereno ponašanje državnih službenika posebno su zaštićeni, naročito kada ukazuju na neadekvatno ponašanje državnih službenika⁵⁵. Zaštita novinara i sankcionisanje nasilja protiv njih je obaveza vlasti BiH.

U tom smislu, jedna od mjera koje su poduzele vlasti u BiH jeste stvaranje nacionalne mreže kontaktnih tačaka za novinare u policiji i tužilaštvima, uz vođenje posebne evidencije o prijetnjama i napadima na novinare, na osnovu koje se prikupljaju detaljne informacije o specifičnim slučajevima, uključujući tok predmeta i konačni ishod⁵⁶.

⁵⁰ Media Freedom Rapid Response, Bosnia and Herzegovina: Media Freedom in Survival Mode.

⁵¹ MFRR Mapping Media Freedom, Monitoring Report 2025.

⁵² MC Online: „Napadnuta novinarka Sanja Vasković”.

⁵³ Udruženje BH Novinari: „Bosna i Hercegovina je blizu dna regionalnog indeksa sigurnosti novinara, samo je Srbija lošije rangirana”.

⁵⁴ Handyside v. Ujedinjeno Kraljevstvo.

⁵⁵ Ibid str. 73.

⁵⁶ Kovačević, Bubonjić: Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini: Studija praćenja napretka I. op. cit., str.35.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće objavilo je popis zadataka za kontaktne tačke pri tužilaštvima. Lista je u suštini usmjerena na praćenje slučajeva novinara, označavanje ovih predmeta, obavješćavanje glavnog tužioca i povezivanje s novinarskim udruženjima⁵⁷.

Ključni akteri pružili su različite povratne informacije po ovom pitanju te ponudili niz prijedloga. Čini se da sistem u Sarajevu funkcioniše relativno dobro na osnovu povratnih informacija od nevladinih organizacija i tužilaca⁵⁸, dok bi se izvan Sarajeva mogao poboljšati i novinari nisu naročito zadovoljni načinom na koji funkcioniše, posebno u segmentima koji se tiču tužilaca. Uloga kontaktnih tačaka u tužilaštvu uglavnom se vezuje za zadatke poput prikupljanja i pružanja informacija o slučajevima nasilja nad novinarima. Tužioci koji su kontakt osobe za novinare nisu nužno isti oni koji se bave dotičnim slučajem: istu funkciju bi vrlo dobro mogao obavljati i glasnogovornik tužilaštva⁵⁹.

Novinari i advokati su takođe izrazili zabrinutost zbog postupanja policije i tužilaca u sprječavanju i sankcionisanju nasilja nad novinarima. Ovo se odnosi, na primjer, na kvalifikaciju prijetnji i napada. Jedna od prepreka s kojom se suočavaju tužioci jeste definicija „ozbiljne prijetnje”. U slučaju ozbiljne prijetnje, mogu se podnijeti krivične prijave, dok u slučaju da prijetnja nije ozbiljna, postoji mogućnost pokretanja prekršajnih prijava, koje su, po mišljenju tužilaca, takođe efikasne i brže. Novinari intervjuisani za potrebe ovog izvještaja nisu se složili s ovim pristupom, uglavnom po dva osnova. Prije svega, naveli su da ne postoji jasna definicija „ozbiljne” prijetnje, navodeći primjer prijetnji smrću od strane osobe sa poznatim krivičnim dosijeom koje su klasifikovane jednostavno kao prekršaj, dok se u drugom slučaju, u koji je bio umiješan političar, eksplicitna poruka („platit ćeš za ovo”) smatra krivičnim djelom. Advokati su potvrdili ovaj nedosljedan pristup. Novinari se žale i na nedostatak smjernica za tužioce u ovim slučajevima. Novinari su se takođe osvrnuli na odvrćajući učinak krivičnih prijava. Dok tužioci ističu da je često svrsishodnije i efikasnije pokretati prekršajne postupke, koji mogu dovesti do trenutnog plaćanja kazni, umjesto dugotrajnih krivičnih postupaka, novinari su i dalje sumnjičavi prema ovom pristupu i smatraju da bi krivične prijave imale snažniji odvrćajući efekat u slučajevima napada na novinare. „Možete udariti po njihovim džepovima, ali džepovi su im duboki”, bio je komentar jednog novinara tokom fokus grupe⁶⁰.

⁵⁷ Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, Nacrt Opisa zadataka za kontakt tačke za sigurnost novinara u Tužilaštvima.

⁵⁸ Intervjui s nevladinim organizacijama i vlastima vođeni u Sarajevu, 16-18. mart 2026.

⁵⁹ Intervjui s novinarima i advokatima u Banjoj Luci, 11-12. maj 2026.

⁶⁰ Online fokus grupa s novinarima, 8. april 2026.

Zastrašivanje, uznemiravanje i stohastičko nasilje

Pored slučajeva u kojima vlasti nisu uspjele zaštititi novinare, zabilježeni su i slučajevi u kojima je prijavljeno direktno zastrašivanje i uznemiravanje od strane vlasti u Bosni i Hercegovini.

Nataša Miljanović Zubac, novinarka iz Trebinja, izložena je prijetnjama smrću i napadima na svoju ličnost i imovinu od 2022. godine⁶¹ zbog svog izvještavanja o organizovanom kriminalu i korupciji na području Trebinja. Do sada su svi ovi napadi ostali nekažnjeni. Pored toga, novinarka je uhapšena i prebačena u Sarajevo ljeta 2025. godine zbog sumnje da je otkrila povjerljive informacije. Njena oprema je zaplijenjena, a kuća pretresena.

Sumnjičila se da je objavila ili prenijela službeno povjerljive informacije, dok su pravni stručnjaci ukazali na činjenicu da je otkrila te informacije u službi javnog interesa te da bi trebalo da bude zaštićena kao uzbunjivačica⁶². Istraga je još uvijek u toku, iako je u avgustu 2025. godine Sud BiH odbio izdati rješenje o pritvoru⁶³.

Slučajevi uznemiravanja novinara i aktivista od strane policije takođe su prijavljeni u Banjoj Luci⁶⁴ i Bijeljini⁶⁵: aktivisti i novinari su pozivani na informativne razgovore u policijskoj stanici, ne znajući hoće li biti saslušani kao svjedoci ili osobe osumnjičene za krivična djela. Ako bi osoba odbila doći na razgovor, policija bi zaprijetila da će je odvesti uz upotrebu sile. U pojedinim slučajevima, status saslušane osobe promijenjen je tokom razgovora u policijskoj stanici. U jednom slučaju, došlo je i do konfiskacije opreme⁶⁶.

Konačno, političari i javni službenici često praktikuju tzv. „dog whistling” [u stručnoj literaturi se govori o stohastičkom nasilju, kao obliku političkog nasilja podstaknutog agresivnom javnom retorikom usmjerenom protiv određenih društvenih skupina, op. prev.]. Političari novinare nazivaju stranim agentima ili neprijateljima države, javnost internalizuje ovu poruku, a zatim, bez eksplicitne instrukcije, nasilno napada dotične novinare i njihove porodice⁶⁷ ili im prijeti. Implicitno, takve izjave se shvaćaju kao „signal za napad na novinare”⁶⁸. Nakon sličnih izjava, prijavljeni su slučajevi napada na imovinu novinara⁶⁹ kao i planirana ubistva⁷⁰. Ova praksa je prilično raširena, ali rijetko se prijavljuje.

⁶¹ Evropski centar za slobodu štampe i medija: „Bosna i Hercegovina: MFRR i sigurnost Novinari hitno pozivaju na jaču zaštitu novinarku Nataše Miljanović Zubac”.

⁶² Zagajac: „Pravna analiza hapšenja Miljanović Zubac”.

⁶³ Radio Slobodna Evropa, Sud BiH odbio prijedlog Tužilaštva za mjere zabrane novinarki Nataši Miljanović Zubac’

⁶⁴ Intervjui u Banjoj Luci, 11-12. maj.

⁶⁵ Bilajac: „Pravnicima nejasno zbog čega je saslušan Fotoreporter Nidal Šaljić”.

⁶⁶ CPJ: „Tri novinara suočavaju se s kriminalističkom istragom u Bosni i Hercegovini zbog curenja informacija

⁶⁷ Đorđe Vujatović: „Meta na leđima: Kako političko targetiranje novinara proizvodi atmosferu straha u BiH”.

⁶⁸ Intervjui u Banjoj Luci, 11-12. maj.

⁶⁹ N1, Trifunović i Morača: Automobili brutalno izgledaju, šta bi tek uradili nama.

⁷⁰ Safejournalists.Net, „Prijetnje po živote i fizičku sigurnost novinara, Avdo Avdić”

2.2 SLAPP i druge pravne prijetnje

Posljednjih godina, broj SLAPP tužbi pokrenutih protiv novinara je u porastu. Evropska koalicija protiv SLAPP tužbi (CASE) izvijestila je da su do kraja 2023. godine zabilježena 54 SLAPP slučaja u Bosni i Hercegovini⁷¹, a broj se povećao na 59 do kraja 2024. godine⁷². Novinari koji pokrivaju ovu temu pružili su još sumorniju sliku, govoreći o 35 novih SLAPP tužbi podnesenih u 2024. godini⁷³. Nevladine organizacije koje se bave ovim pitanjem iznose još veće brojke, navodeći slučaj u kojem je podneseno preko 80 SLAPP tužbi protiv jedne medijske kuće⁷⁴. Nedostatak općeprihvaćene definicije SLAPP tužbe u BiH i nedostatak svijesti o ovom fenomenu vjerovatno su neki od razloga toliko velikih razlika u broju navedenih slučajeva.

Novinari izloženi SLAPP tužbama detaljno su opisali svoja iskustva u sudovima u BiH⁷⁵, ističući da je cijeli proces bio iscrpljujući budući da su u nekim slučajevima proveli godine u sudnicama umjesto da rade svoj posao. Iako novinari uglavnom na kraju pobijede, moraju izdržati cijeli sudski postupak. Zabrinjava činjenica da sudije često stavljaju naglasak na zaštitu reputacije i privatnosti onih koji iniciraju SLAPP tužbe, zanemarujući uticaj na novinare. Međunarodni posmatrači u principu ne prate suđenja na osnovu SLAPP tužbi. Novinari su prepušteni sami sebi: pravna, finansijska i psihosocijalna podrška je ograničena. Kao rezultat toga, novinari se, po okončanju suđenja, osjećaju potpuno iscrpljenim i gube interes za svoj posao. „Pobijediš na sudu, ali izgubiš vani”⁷⁶, bio je komentar jednog od novinara. Slično efektima kriminalizacije klevete, novinari sve više oklijevaju i oprezniji su kada je riječ o objavljivanju tekstova, jer na njih utiče zastrašujući efekat. Ipak, civilno društvo se aktiviralo i, u koordinaciji s Udruženjem BH novinari, postoje planovi da se formira koalicija protiv SLAPP tužbi. Za sada je formirana konsultativna radna grupa, koja je uključena u izradu amandmana protiv SLAPP tužbi u sklopu predložene reforme zakona o kleveti u Federaciji Bosne i Hercegovine⁷⁷. Prijedlog obuhvaća nekoliko sitnih, ali značajnih izmjena, uključujući definiciju SLAPP tužbe, mogućnost prijevremenog odbacivanja tužbi i mogućnost naknade štete za tužene. Izmjene su formulisane i dostavljene Ministarstvu pravde Federacije BiH na razmatranje.

Iskustvo pokazuje da bi izborna godina mogla negativno utjecati na proces izmjene zakona: slična inicijativa neuspješno je okončana u julu 2025. godine⁷⁸.

⁷¹ Izvještaj iz 2024. o SLAPP-ovima u Evropi: Mapiranje trendova i slučajeva.

⁷² Izvještaj iz 2025. o SLAPP-ovima u Evropi: Demokratija na optuženičkoj klupi.

⁷³ Intervjui u Sarajevu 16-18. mart i Banjoj Luci, 11-12. maj 2026.

⁷⁴ Intervjui u Sarajevu, 16-18. mart.

⁷⁵ Fokus grupa sa novinarima iz BiH, 8. april 2026. i intervjui u Banjoj Luci 11-12. maj 2026.

⁷⁶ Intervjui u Banjoj Luci, 11-12. maj.

⁷⁷ Fukelj: „Zašto su važni anti-SLAPP amandmanina Zakona za zaštitu od klevete Federacije BiH”

⁷⁸ Hebib: „Dom naroda Federacije nije usvojio zakon za rano odbacivanje tužbi za zastrašivanje građana”.

Trenutno nema izgleda za pokretanje drugih inicijativa za suzbijanje SLAPP tužbi. Iako se brojne zainteresovane strane nadaju da će direktive EU protiv SLAPP tužbi biti prenete u zakonodavstvo BiH, istovremeno postoji nedostatak povjerenja u domaći zakonodavni proces zbog stalnih prijetnji opstrukcijom. Druga opcija bi mogla biti fokusiranje na implementaciju anti-SLAPP preporuka Komiteta ministara Vijeća Evrope⁷⁹. Nekoliko odredbi sadržanih u preporukama Komiteta ministara već su dio zakonâ o parničnom postupku u Bosni i Hercegovini, kao na primjer princip aktivnog upravljanja predmetom ili naplata troškova neuspješnoj strani. Visoko sudsko i tužilačko vijeće bi moglo skrenuti pažnju sudijama u BiH na pitanje SLAPP tužbi i na njihov uvredljiv karakter i uticaj na slobodu izražavanja i ohrabriti ih da standardizuju svoju praksu koristeći postojeće odredbe kako bi se počeli hvatati ukoštac s ovim pitanjem. U svakom slučaju, rano odbacivanje SLAPP tužbi, kao jedna od glavnih karakteristika preporuka Komiteta ministara, ne bi bilo moguće prema važećem zakonodavstvu BiH.

Kleveta i sudska praksa

Presuda Kantonalnog suda u Širokom Brijegu protiv Centra za istraživačko novinarstvo (CIN) u slučaju klevete u vezi sa izvještavanjem o kompaniji Lager izazvala je duboku zabrinutost među medijima i civilnim društvom. Sud je izrekao tri mjere protiv CIN-a: novčana naknada, obaveza objavljivanja presude i uklanjanje spornog teksta. Kao odgovor, CIN je objavio pravnu analizu slučaja⁸⁰. Po pitanju proporcionalnosti sankcija, posebno kada je riječ o nalogu za uklanjanjem članaka, analiza tvrdi da presude nisu dovoljno ispitale manje restriktivne alternative i potencijalni utjecaj mjera na slobodu medija i javni pristup informacijama. Analiza se oslanja na sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava u slučajevima u kojima su sudovi prekoračili svoj diskrecioni prostor za ograničavanje rasprave o pitanjima od javnog interesa. ESLJP je ovakvo zadiranje u slobodu izražavanja označio kao nesrazmjerno cilju koji se želi postići, ističući da nije „neophodno u demokratskom društvu” te da se kosi s članom 10. Evropske konvencije.

⁷⁹ Preporuka Komiteta ministara državama članicama o suzbijanju korištenja strateških tužbi protiv javnosti Učešće (SLAPP).

⁸⁰ Sali-Terzić, ANALIZA PRESUDE ZA KLEVETU KANTONALNOG SUDA U ŠIROKOM BRIJEGU LAGER d.o.o

Iako nije komentarisala meritum konkretnog slučaja, Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovina naglasila je važnost zaštite istraživačkog novinarstva kao ključnog elementa demokratskog društva. U izjavi se naglašava da mjere koje utječu na pristup informacijama i mogućnost novinara da izvještavaju o pitanjima od javnog značaja treba procijeniti u skladu s međunarodnim standardima ljudskih prava koji se odnose na slobodu izražavanja. Slučaj je trenutno u žalbenom postupku.

2.3 Uslovi rada novinara

Uslovi u kojima rade novinari u Bosni i Hercegovini bili su kritični i prije povlačenja finansiranja od strane USAID-a, koje je samo dodatno pogoršalo finansijsku situaciju. Nakon zatvaranja USAID-a, EU je popunila prazninu, ali se njena podrška smatra nedovoljnom, a kriteriji pretjeranim, s obzirom na to da novinarima oduzimaju puno vremena izvan redakcije⁸¹.

Nedostatak efikasno organizovanog sindikata novinara negativno utječe na njihovu moć pregovaranja. Pored toga, nedostatak bilo kakvog kolektivnog ugovora o plaćama za novinare utječe na znatnu neusklađenost po pitanju plaća ovisno o vrsti medija, njegovoj lokaciji i temama kojima se bavi. Ne postoje konkretni ažurirani podaci o plaćama novinara. Jedini dostupni podaci, zasnovani na dobrovoljnoj anketi, pokazuju da 80% novinara prima neto plaću između 1.028 i 2.225 KM⁸². Raspon nije indikativan, a nedostatak podataka jedan je u nizu pokazatelja zanemarivanja novinara. Prosječna plaća u BiH iznosi oko 1369 KM mjesečno. Izvještaj iz 2021. godine pokazuje da prosječna plaća novinara iznosi oko 950 KM⁸³ što je znatno ispod prosjeka.

Cijeli sektor karakteriše visok stepen neizvjesnosti i nesigurni ugovori, te su novinari primorani raditi dva ili tri posla kako bi se izdržavali⁸⁴. Veliki broj novinara nema redovan ugovor, dok se u mnogim slučajevima stalni ugovori smatraju „rafiniranom metodom za kontrolu medijskog sadržaja”⁸⁵.

Dok nesigurni uslovi rada utječu na male nezavisne medije, situacija u entitetskim i državnim medijima nije mnogo bolja, imajući u vidu odlaganje ugovora na RTRS-u i suviše niske plaće u BHRT-u, što su rezultati krize javnog servisa.

⁸¹ Intervjui u Sarajevu, 16-18. mart

⁸² Platni dnevnik-Pregled Plata. Kompenzacija Plata Podaci o plati, „Plate novinara -Bosna i Hercegovina”.

⁸³ MC_ONLINE, BH novinari: Pritisci, niske plate i autocenzura u lokalnim medijima u BiH.

⁸⁴ Fokus grupa sa novinarima, 8. april 2026.

⁸⁵ Kovačević: „Diversifying media, declining journalism”.

Loši uslovi rada utiču i na nove generacije, koje ne privlači novinarska profesija. Ne dopadaju im se surovost posla i radni uslovi, koji često dovode do sagorijevanja, za koje ne postoji nikakva služba za podršku.

3. Regulatorna agencija za komunikacije

Regulatorna agencija za komunikacije (RAK) predviđena je Zakonom o komunikacijama⁸⁶. RAK je „funkcionalno nezavisna i neprofitna institucija sa statusom pravnog lica prema zakonima Bosne i Hercegovine”⁸⁷. Tijela RAK-a su Vijeće i generalni direktor. Dužnosti agencije su slične onima drugih regulatora: proglašavanje pravila o emitovanju i telekomunikacijama, izdavanje dozvola operaterima, dodjela frekvencija i praćenje njihovog korištenja, zahtijevanje informacija koje su potrebne za izvršavanje regulatornih obaveza, primjena tehničkih i kvalitativnih standarda, utvrđivanje naknada za dozvole i ostale dužnosti koje određuje Vijeće ministara BiH.

Vijeće RAK-a pruža strateške smjernice, usvaja kodeks rada i pravila te ima funkciju apelacijskog vijeća za odluke generalnog direktora. Vijeće se sastoji od sedam članova, koji djeluju u ličnom svojstvu, a imenuje ih Parlamentarna skupština BiH. Ad hoc odbor provodi javni konkurs i podnosi uži izbor od četrnaest kandidata Vijeću ministara, koje predlaže sedam imena Parlamentarnoj skupštini. Parlament može prihvatiti ili odbaciti ove nominacije. Kandidati moraju biti stručnjaci na području tehničkih ili društvenih nauka, sa najmanje pet godina relevantnog iskustva u oblasti rada Agencije uz poznavanje elektronskih medija i telekomunikacija, odnosno radiodifuzije.

Generalnog direktora imenuje Vijeće RAK-a nakon javnog konkursa, uz odobrenje Vijeća ministara BiH. Generalni direktor je odgovoran za sve regulatorne funkcije RAK-a, kao i za upravljanje agencijom. Slično drugim regulatorima, RAK ima ovlaštenje donositi odluke koje bi trebalo da se usvajaju konsenzusom, kad god je to moguće.

⁸⁶ Zakon o Komunikacijama, Službeni list Bosne i Hercegovine, godina VII-Broj 31, utorak, 21. oktobra 2003.

⁸⁷ Član 36, op. cit. 34.

RAK je agencija sa konvergentnim nadležnostima, u smislu da je nadležna za dva ili više prethodno zasebna sektora, poput emitovanja, telekomunikacija i online usluga, koji su se, kao rezultat digitalizacije, spojili u jedinstveno tržište. Ovi sektori su u početku bili regulisani odvojeno, ali je digitalizacija učinila tu razliku nebitnom. Prednost konvergentnih kompetencija je u tome što isto tijelo može koherentno sagledati sva pitanja i primijeniti ista pravila na cijeli sektor. RAK je jedini potpuno konvergentni regulator u regiji i nadležna je za elektronske komunikacije, emitovanje sadržaja i radiofrekvencije pod jednim institucionalnim krovom. Sve ostale zemlje u regiji imaju odvojene regulatore. Ovaj model je u velikoj mjeri usklađen s konvergencijom propisa EU koju propisuju EMFA i DSA. Međutim, ograničenje RAK-a jeste činjenica da počiva na zakonu koji nije pratio razvoj medija, što je dovelo do stvaranja jaza između institucionalnog oblika i regulatornog kapaciteta.

RAK ima važnu ulogu u usklađivanju pravnog okvira Bosne i Hercegovine s EU standardima. Ovo je postignuto donošenjem nekoliko pravila čija je svrha usklađivanje zakonodavstva BiH s direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama. U februaru 2026. godine, RAK je usvojila Pravilo o audiovizuelnim medijskim uslugama, Pravilo o radio medijskim uslugama, Pravilo o distribuciji medijskih usluga i Pravilo o razmjeni video sadržaja⁸⁸.

RAK nastoji nadoknaditi nedostatak odgovarajućeg pravnog okvira, a to joj omogućava postojeći zakon koji daje RAK-u dovoljno prostora za manevrisanje. Kada se javi potreba za novim zakonodavstvom, RAK se zalaže za nova rješenja, ali ne može nadoknaditi nedostatak političke volje.

Potrebno je ojačati finansijsku i političku nezavisnost RAK-a⁸⁹. Slučaj emisije Pečat na RTRS-u indikativan je po ovom pitanju. U decembru 2025. godine, zakonita kupovina stanova u Istočnom Sarajevu prikazana je u emisiji kao demografska prijetnja i strategija za zauzimanje teritorije Republike Srpske. Program je potaknuo RAK-ovu istragu po službenoj dužnosti, koja međutim još uvijek nije okončana⁹⁰. Ispitanici su izrazili sumnju da je RAK oklijevala u preduzimanju koraka protiv RTRS-a, čak i u slučajevima kršenja zakona. Takođe zabrinjava činjenica da ne postoje zakonska ograničenja po pitanju trajanja žalbenog postupka.

⁸⁸ Pogledajte najnovija pravila koja je usvojila RAK početkom 2026. godine.

Distribucija medijskih usluga kritikovana je od strane fokus grupe novinara jer bi ostavila premalo prostora, tj. najmanje 15% za sadržaje proizvedene u BiH.

⁸⁹ Izvještaj o BiH 2025.

⁹⁰ Pekez: „RAK pokreće postupak protiv RTRS-a zbog priloga o prodaji nekretnina u Istočnom Sarajevu Bošnjacima”.

4. Javni medijski servis

Dugotrajna finansijska kriza nacionalnog javnog servisa, Radiotelevizije Bosne i Hercegovine (BHRT), nastavlja se u 2026. godini, a ostaje otvoreno pitanje hoće li BiH postati jedina zemlja u Evropi bez javnog medijskog servisa na državnom nivou. Rizik je konkretan s obzirom na to da je rok za namirenje duga od preko jedanaest miliona eura prema Evropskoj radiodifuznoj uniji (EBU) istekao u februaru 2026. godine, a u međuvremenu nije objavljen novi rok. Računi BHRT-a bi mogli biti blokirani i zbog neizmirenih dugova za neplaćene poreze, komunalije i doprinose za socijalno osiguranje zaposlenih, budući da trenutni i bivši zaposlenici, koji su se našli u prekarnom položaju, nastavljaju podnositi tužbe⁹¹.

Finansijska i operativna kriza BHRT-a prvenstveno je uzrokovana dugogodišnjim zastojem po pitanju naplate i raspodjele RTV pretplate kao primarnog izvora finansiranja javnog servisa. Zakon o javnom radiodifuznom sistemu BiH iz 2005. godine, kojim se propisuju osnivanje zajedničkog upravljačkog tijela i mehanizam raspodjele RTV pretplate, nikada nije u potpunosti proveden. Prema ovom zakonu, BHRT ima pravo na 50% ukupno prikupljenog poreza, dok entitetski emiteri, Radio televizija Republike Srpske (RTRS) i Radio televizija Federacije Bosne i Hercegovine (RTVFBiH) imaju pravo na po 25%. U praksi, RTRS je prestala prebacivati prihode od RTV pretplate BHRT-u još 2017. godine, a trenutno se sredstva prikupljaju putem odvojenih računa u Federaciji BiH i RS-u, što je dovelo do toga da BHRT i RTVFBiH dijele ukupnu RTV taksu samo s teritorije Federacije BiH gdje je stopa naplate niska⁹².

Postoji nekoliko tužbi koje su javni emiteri pokrenuli jedni protiv drugih. Odlukom iz 2025. godine Ustavni sud BiH potvrdio je da je RTRS nezakonito zadržala dio RTV takse, a isto je prethodno potvrdio i Vrhovni sud RS-a⁹³. Međutim, u maju 2026. godine, Viši privredni sud u Banjoj Luci donio je obavezujuću presudu po žalbi, nalažući BHRT-u da plati RTRS-u otprilike 9 miliona eura (17,7 miliona KM) za korištenje radio veza i raspodjelu prihoda od marketinga, isključujući veliki iznos koji je BHRT očekivala na osnovu spora oko RTV takse.

⁹¹ BHRT je saopštila se sadašnjim i bivšim zaposlenicima duguje 56.414.565 KM, od čega je 2.125.858 KM bio predmet sudskog postupka u aprilu 2026.

⁹² Intervjui u Sarajevu, 16-18. mart

⁹³ Kovačević, Bubonjić: Zaštita medijskih sloboda u BiH.

Uprkos obavezi koju je vlada odredila u Reformskoj agendi do kraja 2025. godine, kako bi se osiguralo da se „dugovi entitetskih emitera prema BHRT-u izmire“, i uprkos tvrdnji „da BHRT ima održiv sistem naplate naknada nakon usvajanja novog Zakona o javnom radiodifuznom sistemu“, situacija je još uvijek neizvjesna.

Dugoročno rješenje još uvijek nije na vidiku, a o ad hoc rješenjima u vidu finansijskog paketa kako bi se izbjeglo gašenje javnog emitera, nije postignut dogovor.

U junu 2026. godine, Ministarstvo komunikacija i transporta stavilo je na javnu raspravu dva nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom servisu BiH koji se tiču finansiranja javnog emitera. Prvi nacrt se odnosi na uvođenje mehanizma putem kojeg BHRT može primiti finansijska sredstva iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine za pokrivanje deficita između opravdanih troškova za ispunjavanja svoje javne misije i obračunatih prihoda. Prema ovom nacrtu, Odbor za finansije i budžet Parlamentarne skupštine bio bi zadužen za utvrđivanje deficita. Drugi nacrt potvrđuje sistem raspodjele RTV pretplate predviđen zakonom iz 2005. godine, kojim se zahtijeva prenos sredstava na jedinstveni račun, dok bi komercijalni prihodi od mehanizma zajedničkog javnog finansiranja išli na individualne račune.

Međutim, usvajanje nacrt je neizvjesno u trenutnoj političkoj klimi. Eliminisanje ključne prijetnje po medijski pluralizam i dalje zavisi od političke volje, budući da je proces rješavanja problema finansijske održivosti i političke nezavisnosti javnog emitera u zastoju. Za usklađivanje s odredbama i logikom EMFA-e, potrebno je prevazići strukturne nedostatke sistema prevladavanjem neizvjesnosti i zabrinutosti oko nezavisnosti javnog emitera.

5. Pitanja specifična za zemlju

5.1 Inicijative vezane za sadržaje na društvenim mrežama na lokalnom nivou

Posljednjih godina, u Bosni i Hercegovini zabilježen je porast broja inicijativa usmjerenih na regulisanje digitalne sfere. Iako se često predstavljaju kao odgovori na dezinformacije i govor mržnje, ove inicijative su se sve više oslanjale na široke i neodređene ideje koje mogu predstavljati prijetnju po slobodu izražavanja na internetu⁹⁴. Odluka o javnom redu i miru koju je 2025. godine usvojila Općina Kakanj predstavlja „presedan” na lokalnom nivou. Slične lokalne inicijative mogu se dalje replikovati, o čemu svjedoči slična inicijativa u Bugojnu koju je najavio kantonalni ministar unutrašnjih poslova, govoreći o pozitivnoj praksi⁹⁵.

Izričitim tretiranjem komunikacije na društvenim mrežama kao pitanja javnog reda, Odluka uspostavlja lokalni okvir za sankcionisanje izražavanja na internetu. Odluka o javnom redu i miru koju je usvojila Općina Kakanj⁹⁶ klasifikuje kao prekršaj javnog reda i mira djelo „prijetnje, vrijeđanje, omalovažavanje, grubo ili drsko ponašanje ili bilo koji drugi oblik uznemiravanja građana ili javnih službenika na javnom mjestu ili putem društvenih mreža”⁹⁷.

Odredba proširuje tradicionalnu regulaciju javnog reda na društvene medije, oslanjajući se na široke i nejasne definicije. Odluka predviđa novčane kazne u rasponu od 300 KM za pojedince do 1.000 KM za pravne subjekte. Vrijedi napomenuti da je u svojoj praksi Evropski sud za ljudska prava je protumačio „sprečavanje nereda” kao legitimni cilj ograničavanja slobode izražavanja, ali samo u slučaju da ograničenja ispunjavaju uslove zakonitosti, proporcionalnosti i neophodnosti. Nadalje, države članice Vijeća Evrope imaju obavezu da poštuju slobodu izražavanja u digitalnom okruženju i stvore sigurno i podsticajno okruženje za sve da učestvuju u javnoj debati i da izraze bez straha svoja mišljenja i ideje „uključujući one koji vrijeđaju, šokiraju ili uznemiruju državne službenike ili bilo koji segment stanovništva”.

⁹⁴ Ranije su prijedlozi u Kantonu Sarajevo i u Unsko-sanskom kantonu ponovno kritikovani zbog potencijalnog prekoračenja, budući da bi takvi pristupi mogli olakšati arbitrarno provođenje zakona i imati beshrabujuć učinak na nezavisno novinarstvo i javnu debatu. Džihana, Upravljanje društvenim mrežama i regulacija online medija Bosne i Hercegovine; Gačanica, 'Tendenciozni zakonski zaloga u Kantonu Sarajevo

⁹⁵ Melez, „Bugojno predlaže policijski nadzora nad komentarima na društvenim mrežama”.

⁹⁶ Odluka o javnom redu i miru. Službene Novine Općine Kakanj, br. 5/25, 01/1-5-125/25, 27/03/2025.

⁹⁷ Odluka o javnom redu i miru, član 3 (19).

Odluka daje pravo organima za provođenje zakona da arbitrarno utvrde šta predstavlja uvredljivo, omalovažavajuće, nepristojno ili drugo zabranjeno izražavanje. Iako je odluka sama po sebi problematična, kako su naveli lokalni medijski stručnjaci⁹⁸, ne postoje posebni pravilnici, metodologija ili javni kriteriji koji bi pružili smjernice policijskim službenicima pri donošenju takvih odluka⁹⁹. Dakle, određivanje granice između nezakonitog ponašanja, legitimne kritike i dopuštenog političkog izražavanja uglavnom je prepušteno diskreciji pojedinačnih organa za provođenje zakona.

Medijske organizacije, civilno društvo i pravni stručnjaci upozorili su da bi slične inicijative mogle obeshrabrili javnu debatu. Institucija ombudsmana upozorila je da neprecizna formulacija može ugroziti slobodu izražavanja i pravnu sigurnost, dok je misija OSCE-a u BiH istaknula da su slične inicijative pokrenute uprkos postojanju krivičnih i građanskih odredbi na nivou Federacije BiH za rješavanje teških krivičnih djela, te postoji rizik od nedosljedne primjene i potencijalne zloupotrebe.

Iako je institucionalni odgovor na štetan ili potencijalno štetan sadržaj legitiman cilj¹⁰⁰, neregulisano širenje ovlaštenja za provođenje zakona u digitalnoj sferi prijeti da dovede do stvaranja mehanizama koji su pogodniji za sankcionisanje kritike nego za suzbijanje prijetnji. Rezultat je regulatorno okruženje u kojem opseg dozvoljenog izražavanja sve više zavisi od administrativne i policijske diskrecije, a ne od jasnih pravnih standarda i sudske zaštite, što bi u konačnici moglo doprinijeti stvaranju zastrašujućeg efekta.

5.2 Prijenos vlasništva i urednička nezavisnost

Jedna od bojazni koje su novinari izrazili odnosi se na uređivačku nezavisnost nakon promjene vlasništva. U ljeto 2025. godine u javnost je procurio snimak razgovora između direktora Telekoma Srbija Vladimira Lučića i generalnog direktora United grupe Stena Millera. Tokom razgovora, Miller je objasnio direktoru Telekoma da nije mogao otpustiti Aleksandru Subotić, izvršnu direktoricu kompanije United Media (koja je dio United grupe) i da je prvo morao smanjiti obim kompanije.

⁹⁸ Gačanica: „Tendenciozni zakonski zalogaj u Kantonu Sarajevo”.

⁹⁹ Melez: „Kažnjavanje objava na internetu po odlukama općina moguće narušavanje slobode izražavanja”.

¹⁰⁰ Anida Sokol, Maja Čslović: „Regulisanje štetnih online sadržaja u Bosni i Hercegovini”.

¹⁰¹

Razgovor je izazvao veliku zabrinutost jer je shvaćen kao pokušaj učutkivanja United Media. U narednim mjesecima, sadržaj razgovora se obistinio: formirana je Adria News Network (ANN) grupa koja je preuzela kontrolu nad medijima United grupe¹⁰¹, nakon čega je Aleksandra Subotić otpuštena. Potom je najavljeno da će United grupa prodati ANN kompaniji Alpac Capital¹⁰². Iako je stvaranje ANN-a dovelo do uspostavljanja novog upravljačkog okvira, koji je stavio naglasak na važnost uređivačke nezavisnosti, brza promjena vlasništva i sadržaj razgovora koji je postao poznat u ljeto 2025. godine izazvali su veliku zabrinutost među novinarima intervjuisanim za ovo istraživanje¹⁰³.

Konkretno, novinari se brinu da li će urednička nezavisnost biti poštovana i da li bi nakon više promjena vlasništva, mediji mogli biti prodani osobama bliskim vlasti i spremnim da potkopaju uredničku nezavisnost.

5.3 Izbori i anonimni online mediji

U Bosni i Hercegovini, izbori se organizuju u dva ciklusa. Lokalni izbori i Opći izbori održavaju se svake četiri godine, u razmaku od dvije godine jedni od drugih, što znači da se izbori organizuju svake dvije godine, kao i predizborne kampanje. Postoji značajan broj odredbi koje se primjenjuju na medije u izbornom periodu, a unutar ovog okvira posebno teško je suzbiti i sankcionisati štetne narative i kršenja normi od strane anonimnih online medija.

Mnogi ispitanici ukazuju na činjenicu da se u Bosni i Hercegovini problem s anonimnim online medijima uvijek iznova pojavljuje tokom izbornih ciklusa. Tokom ranijeg praćenja rada medija vezano za izbore uočene su razlike između online medija s impresumom i anonimnih portala u smislu kršenja novinarske etike. Anonimni portali su bili povezani s dezinformacijama i pokušajima diskreditacije Centralne izborne komisije ili političkih protivnika¹⁰⁴, između ostalog kroz zlonamjernu upotrebu narativa zasnovanih na spolu¹⁰⁵. Ispitanici su također ukazali na praksu pokretanja online medija pred izbore, da bi po okončanju izbora mnogi od tih medija nestali. Kao što je primijetio jedan od ispitanika, a kako je prethodno zabilježeno¹⁰⁶, dezinformacije i drugi oblici štetnog sadržaja koji se šire putem anonimnih online medija često su dodatno potaknuti izvještavanjem u mainstream medijima.

¹⁰¹ N1 Info RS: „Adria News Network pokrenut kako bi preuzeo kontrolu nad medijskim kućama na Velikoj Britaniji

¹⁰² Milanović: „Alpac Capital i UnitedGroup objavljuju sporazum o prodaji Adria News Networka

¹⁰³ Fokus grupa s novinarima, april 2026.

¹⁰⁴ Sarajlić i dr., Štetni narativi tokom izbora: Kampanje blaćenja, rodni stereotipi i narativi mržnje, Opći izbori 2022. Bosna i Hercegovina;

¹⁰⁵ Zulić Šiljak, Monitoring seksizma i zastupljenosti teme nasilja nad ženama kroz online monitoring lokalnih izbora 2024. godine u Bosni i Hercegovini.

¹⁰⁶ Bubonjić: „Strateški tokom izbora: Kako dezinformacija sa anonimnih portala postaje ‘istina’”

Visoki predstavnik je 2024. godine nametnuo izmjene Izbornog zakona koje se odnose na medije u okviru Poglavlja 16 koje propisuje obaveze tokom izvještavanja o izornoj kampanji¹⁰⁷. Ove promjene uključuju obavezu za online medije koji izvještavaju o kampanji da pruže javne i transparentne informacije o svojoj vlasničkoj strukturi. Ovi podaci, prema Pravilniku o medijskom predstavljanju i javnom oglašavanju političkih subjekata, uključuju vlasničku strukturu, ime, adresu, kontakte urednika i glavnog urednika kojima se mogu slati pritužbe. Kada je riječ o online i štampanim medijima, pritužbe u vezi s poštovanjem profesionalnih standarda mogu se podnijeti Vijeću za štampu i online medije¹⁰⁸. Djelovanje ovog tijela ograničeno je na medijaciju u praksi, bez nadležnosti za sankcionisanje kršenja. U nedostatku provedivih sankcija, amandmani su imali ograničen uticaj. Tokom prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske 2025. godine, Raskrinkavanje je ukazalo na najmanje 46 anonimnih online medija koji su aktivno izvještavali o kampanji u preko 850 članaka o izborima, kampanji i kandidatima¹⁰⁹, što ukazuje na nekažnjivost uprkos postojanju normi.

¹⁰⁷ Odluka o donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

¹⁰⁸ Sokol: „Šta izmjene Izbornog zakona znače za medije”; Sokol, Gačanica: „Zaštita medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini: Koraci ka evropskim integracijama”.

¹⁰⁹ Ćosić: „Anonimni portali ponovo krše Izborni zakon”.

6. Preporuke

Zakonodavni okvir

Državnim vlastima:

- Usvojiti strateški okvir i medijsku strategiju na državnom nivou sa pratećim akcionim planovima koji će definisati jasne prioritete, institucionalne odgovornosti i rokove za provođenje medijske reforme u skladu s obavezama Bosne i Hercegovine u sklopu procesa pristupanja EU, te težiti postepenom usklađivanju sa odredbama EMFA-a. Osigurati efikasnu koordinaciju među nadležnim institucijama putem transparentnog i inkluzivnog procesa koji će uključiti predstavnike medija, civilnog društva i nezavisne stručnjake.
- Usvojiti Zakon o transparentnosti vlasništva nad medijima koji bi omogućio sistematski pristup informacijama o vlasništvu, regulisao koncentraciju medija i uključio mjere za promovisanje medijskog pluralizma.
- Usvojiti pravni okvir koji obavezuje javne institucije da proaktivno objavljuju tačne iznose i namjenu sredstava dodijeljenih medijima. APIK i Vijeće ministara trebalo bi da sarađuju kako bi osigurali institucionalno učešće u procesu koje nadilazi dobrovoljno učešće.
- Usvojiti zakone o elektronskim medijima i elektronskim komunikacijama bez nepotrebnih kašnjenja, a nakon procesa javnih rasprava uz učešće stručne zajednice, medija i civilnog društva; osigurati usklađenost s relevantnim propisima EU, posebno s Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama i EMFA-om.

Vlastima Republike Srpske:

- Dekriminalizovati klevetu vraćajući se na stanje prije 2023. godine, u skladu s obavezama preuzetim u sklopu Reformske agende.
- Prekinuti inicijativu za donošenje zakona o medijima osim ako se to ne učini kroz istinski konsultativni proces usmjeren na unapređenje slobode medija i usklađen s ostatkom zemlje ili, kao alternativa, konstruktivno doprinijeti izradi propisa na državnom nivou.

Svim nivoima vlasti:

- Razviti transparentne kriterije i zaštitne mjere za regulisanje slobode izražavanja u digitalnoj sferi i suzdržati se od uvođenja restriktivnih odredbi, posebno na nižim nivoima vlasti. U skladu s tim, Odluka o javnom redu doneta u Kaknju trebalo bi da bude ukinuta.
- Posvetiti se davanju prioriteta odgovorima koji ne uključuju kažnjavanje dezinformacija i štetnog sadržaja online, uključujući medijsku pismenost, transparentnost, odgovornost platformi i institucionalnu komunikaciju.
- Usvojiti pravilnike za raspodjelu javnih sredstava medijima i objaviti ove informacije transparentno. Pravilnike treba uskladiti sa smjernicama za raspodjelu javnih sredstava medijima, slijedeći dobre prakse koje su utvrdili civilno društvo i stručnjaci (uključujući jasne odredbe o sukobu interesa, procedure koje osiguravaju transparentne kriterije ili procese dodjele i uvođenje preduvjeta vezanih za registraciju medija i standarde samoregulacije). Potrebno je uskladiti kriterije utvrđene za dodjelu javnih sredstava i druge pogodnosti za medije sa standardima EMFA-a. Kada je riječ o državnim medijima, raspodjela sredstava trebalo bi da se zasniva na procjenama nezavisnih stručnjaka.

Sigurnost novinara

Svim vlastima u Bosni i Hercegovini:

- Izabrani i imenovani zvaničnici trebalo bi da se ponašaju na način koji doprinosi stvaranju okruženja koje pogoduje novinarskoj aktivnosti te da se suzdržavaju od prijetnji i klevetanja novinara.

Zakonodavnim tijelima BiH:

- Osigurati da se nasilje nad novinarima propisno sankcioniše uzimajući u obzir funkciju koju novinari obavljaju u društvu. Razmotriti izmjenu relevantnih krivičnih zakona kako bi se napadi na novinare tretirali kao zasebno krivično djelo.

Visokom sudskom i tužilačkom vijeću:

- Razmotriti mogućnost korištenja ovlaštenja predviđenih članom 17(28) u cilju promovisanja dosljedne primjene zakona, u skladu s pozitivnim obavezama koje proizlaze iz Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLP), te izdati smjernice tužiocima širom zemlje o pravnim kvalifikacijama prijetnji i napada na novinare.

Donatorima:

- Uključiti se u dugoročno planiranje kako bi se podržalo novinarstvo u BiH i pojednostavili administrativni kriteriji za projekte.

SLAPP-tužbe

Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine:

- Bez odlaganja usvojiti predložene izmjene Zakona o zaštiti od klevete u Federaciji BiH, uz uvođenje definicije SLAPP tužbe, mogućnosti ranog odbacivanja SLAPP tužbi te dodjeljivanje naknade onima na koje su usmjerene SLAPP tužbe.

Svim vlastima:

- Poduzeti korake za pokretanje procesa usvajanja zakona protiv SLAPP tužbi kako bi se osiguralo poštovanje EU Direktive protiv SLAPP tužbi i Preporuka Komiteta ministara Vijeća Evrope.

Visokom sudskom i tužilačkom vijeću:

- Podići svijest u pravosuđu o SLAPP tužbama u Bosni i Hercegovini, uz isticanje njihovog negativog uticaj na slobodu izražavanja.

Međunarodnoj zajednici i donatorima:

- Angažovati posmatrače tokom suđenja da prate tekuće SLAPP slučajeve u zemlji.
- Nastaviti pružanje obuke sudijama o SLAPP tužbama i njihovom uticaju na slobodu izražavanja.
- Podržati lokalne inicijative s ciljem stvaranja koalicije protiv SLAPP-a.

Regulatorna agencija za komunikacije

Državnim vlastima:

- Osigurati da buduće zakonodavstvo ojača političku i finansijsku nezavisnost Regulatorne agencije za komunikacije. Trebalo bi promijeniti postupak imenovanja rukovodstva RAK-a kako bi se ograničio politički uticaj.

Javni RTV sistem

Državnim vlastima:

- Usvojiti novi Zakon o javnom servisu koji će osigurati finansijsku i političku nezavisnost javnih emitera. Zbog stalnih kašnjenja, kratkoročna rješenja treba tražiti uporedo s dosljednim angažmanom međunarodne zajednice i stručnjaka u smjeru poboljšanja pravnog okvira.

Mediji i izbori

Državnim vlastima:

- Razmotriti usvajanje pravila o odgovornosti za online medije putem koregulacije, uz garantovanje da Vijeće za štampu i online medije i druga medijska udruženja budu sistematski uključeni u samoregulaciju.

Literatura

Izveštaj o SLAPP tužbama u Evropi iz 2024. godine: Mapiranje trendova i slučajeva, Fondacija Daphne Caruana Galizia, 2024. https://www.the-case.eu/wp-content/uploads/2024/12/CASE-2024-reportvf_compressed-1.pdf

Izveštaj o SLAPP tužbama u Evropi za 2025: Demokratija na optuženičkoj klupi. Fondacija Daphne Caruana Galizia, 2026. <https://www.the-case.eu/wp-content/uploads/2026/01/CASE-2025-Report-layoutted-vf.pdf>

Pregled Akcijskog plana: Bosna i Hercegovina 2025-2027. Independent Reporting Mechanism, 2026. https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2026/05/Bosnia-and-Herzegovina_2025-2027_Action-Plan-Review_EN-1.pdf

Udruženje BH Novinari: „Bosnia and Herzegovina Near Bottom of Regional Journalist Safety Index, Only Serbia Ranked Worse”. 26. maj 2026. <https://bhnovinari.ba/en/2026/05/26/bosnia-and-herzegovina-near-bottom-of-regional-journalist-safety-index-only-serbia-ranked-worse/>

Bilajac, Nino. „Pravnicima nejasno zbog čega je saslušan fotoreporter Nidal Šaljić”, Detektor, 2. septembar 2024. <https://detektor.ba/2024/09/02/pravnicima-nejasno-zbog-cega-je-sasluan-fotoreporter-nidal-saljic/>

BOSNIA AND HERZEGOVINA: MEDIA FREEDOM IN SURVIVAL MODE. Media Freedom Rapid Response, n.d. <https://www.mfrr.eu/wp-content/uploads/2024/01/bosnia-and-herzegovina-media-freedom-in-survival-mode-1.pdf>

Bosnia and Herzegovina Report 2025, SWD(2025) 751 (2025). https://enlargement.ec.europa.eu/bosnia-and-herzegovina-report-2025_en

Bubonjić, Mladen. „Strateški tokom izbora: Kako dezinformacija sa anonimnih portala postaje 'istina'”. 25 oktobar 2022. <https://www.media.ba/bs/magazin-novinarstvo/strateski-tokom-izbora-kako-dezinformacija-sa-anonimnih-portala-postaje-istina>

Ćosić, Marija. „Anonimni portali ponovo krše Izborni zakon: Nova kampanja, više od 850 prekršaja i stari izostanak sankcija”. Članci. Raskrinkavanje, 4. decembar 2025. <https://raskrinkavanje.ba/analiza/anonimni-portali-ponovo-krse-izborni-zakon-nova-kampanja-vise-od-850-prekršaja-i-stari-izostanak-sankcija>

Decision Enacting the Law on Amendments to the Election Law of Bosnia and Herzegovina, 17/24 (2024). <https://www.ohr.int/decision-enacting-the-law-on-amendments-to-the-election-law-of-bosnia-and-herzegovina-11/>

Džihana, Amer. Governance of Social Media Platforms and Regulation of Online Media Bosnia and Herzegovina. SEENPM, 2026. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000398275>

Fukelj, Selma. „Zašto su važni anti-SLAPP amandmani na Zakon o zaštiti od klevete Federacije BiH”. MC_ONLINE, 2. april 2026. <https://media.ba/bs/magazin-novinarstvo/zasto-su-vazni-anti-slapp-amandmani-na-zakon-o-zastiti-od-klevete-federacije-bih>

Gaćanica, Lejla. „Tendenciozni zakonski zalogaj u Kantonu Sarajevo”. MC_ONLINE, 12. jun 2023. <https://media.ba/bs/magazin-novinarstvo/tendenciozni-zakonski-zalogaj-u-kantonu-sarajevo>

Halilović, Mehmed. „Nacrt Zakona RS o medijima: Nedostaci i prednosti”. MC_ONLINE, 23. oktobar 2013. <https://www.media.ba/bs/magazin-medijska-politika-regulativa/nacrt-zakona-rs-o-medijima-nedostaci-i-prednosti>

Hebib, Aida Trepanić. „Dom Naroda Federacije nije usvojio zakon za rano odbacivanje tužbi za zastrašivanje građana”. Detektor, 28. jul 2025. <https://detektor.ba/2025/07/28/dom-naroda-federacije-nije-usvojio-zakon-za-rano-odbacivanje-tuzbi-za-zastrasivanje-gradjana/>

Hodžić, Sanela, and Anida Sokol. Transparent and Legitimate Media Financing from Public Budgets: Guidelines for Public Bodies in BiH. 2018. https://www.media.ba/sites/default/files/transparent_and_legitimate_media_financing_from_public_budgets_-_guidelines_for_public_bodies_of_BiH_-_eng.pdf

"<https://www.mfrr.eu/wp-content/uploads/2024/01/Bosnia-and-Herzegovina-Media-Freedom-in-Survival-Mode-1.Pdf>". n.d. Accessed 21 June <https://www.mfrr.eu/wp-content/uploads/2024/01/bosnia-and-herzegovina-media-freedom-in-survival-mode-1.pdf>

Kolobara, Zoran. „Vlada HNŽ novčano pripazila medije, za neke od ovih niste nikada čuli”. 27. januar 2026. <https://www.hercegovina.info/vijesti/BiH/vlada-hnz-novcano-pripazila-medije-za-neke-od-ovih-niste-nikada-culi/250813/>

Kovačević, Lamija. DIVERSIFYING MEDIA, DECLINING JOURNALISM. (Sarajevo), 2026. https://futureofmedia.seenpm.org/wp-content/uploads/2026/03/Ourmedia_BIH-ENG_2026.pdf

Kovačević, Lamija, and Mladen Bubonjić. Protection of Media Freedoms in Bosnia and Herzegovina: Progress Monitoring Study I. Mediacentar Sarajevo, 2026. https://media.ba/sites/default/files/zastita_medijskih_sloboda_u_BiH_2026_eng_-_web.pdf

Mahmutović, Anisa. „Bez zakona i kontrole: Kako budžeti oblikuju medijsku scenu u BiH”. MC_ONLINE, MC_ONLINE, 6. februar 2026. <https://www.media.ba/bs/magazin-novinarstvo/bez-zakona-i-kontrole-kako-budzeti-oblikuju-medijsku-scenu-u-BiH>

Mapping Media Freedom: Monitoring Report 2025. Media Freedom Rapid Response (MFRR), 2025. <https://www.mappingmediafreedom.org/wp-content/uploads/2026/02/MFRR-Monitoring-Report-2025.pdf>

MC_ONLINE. „BH novinari: Pritisci, niske plate i samocenzura u lokalnim medijima u BiH”. MC_ONLINE, 4. februar 2021. <https://www.media.ba/bs/vijesti-i-dogadaji-vijesti/bh-novinari-pritisci-niske-plate-i-samocenzura-u-lokalnim-medijima-u-BiH>

Melez, Selma. „Bugojno predlaže policijski nadzor nad komentarima na društvenim mrežama – Detektor”. Pristupljeno 17. juna 2026. <https://detektor.ba/2026/05/13/bugojno-predlaze-policijski-nadzor-nad-komentarima-na-drustvenim-mrezama/>

Melez, Selma. „Kažnjavanje objava na internetu po odlukama općina moguće narušavanje slobode izražavanja”. Detektor, 20. maj 2026. <https://detektor.ba/2026/05/20/kaznjavanje-objava-na-internetu-po-odlukama-opcina-moguce-narusavanje-slobode-izrazavanja/>

„Minić: Pripremamo nove zakone o radu i medijima”. Vijesti. Banjaluka.net, 4. maj 2026. <https://banjaluka.net/minic-pripremamo-nove-zakone-o-radu-i-medijima/>

N1 Info. „Trifunović i Morača: Automobili brutalno izgledaju, šta bi tek uradili nama”. 9 mart 2023. <https://n1info.ba/vijesti/auta-brutalno-izgledaju-sta-bi-tek-uradili-nama/>

Paylab - Salary Survey, Compare Salary, Salary Data. Salary Journalist - Bosnia and Herzegovina. Pristupljeno 21. juna 2026. https://www.plata.ba/en/salaryinfo/journalism-printing-arts-media/journalist?fwd_lang=0

Pekmez, Irvin. „RAK pokreće postupak protiv RTRS-a zbog priloga o prodaji nekretnina u Istočnom Sarajevu Bošnjacima”, Detektor, 19. decembar 2025. <https://detektor.ba/2025/12/19/rak-pokrece-postupak-protiv-rtrs-a-zbog-priloga-o-prodaji-nekretnina-u-istocnom-sarajevu-bosnjacima/>

Radio Slobodna Evropa. „Sud BiH odbio prijedlog Tužilaštva za mjere zabrane novinarki Nataši Miljanović Zubac”. Vesti. 20. avgust 2025. <https://www.slobodnaevropa.org/a/sud-BiH-tuzilastvo-novinarka-natasa-miljanovic-zubac/33508263.html>

Recommendation of the Committee of Ministers to Member States on Countering the Use of Strategic Lawsuits against Public Participation (SLAPPs), CM/Rec(2024)2 (2024). <https://search.coe.int/cm?i=0900001680af2805>

Regulation (EU) 2024/1083 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 Establishing a Common Framework for Media Services in the Internal Market and Amending Directive 2010/13/EU (European Media Freedom Act) (Text with EEA Relevance) (2024). <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>

Rud, Kristina, Pavlo Burdiak, Bojana Kostic, et al. Operational Readiness for DSA Alignment: An Expert Definition. 2026. <https://www.mediasupport.org/publication/operational-readiness-for-dsa-alignment-an-expert-definition-practical-checklist-for-eu-candidate-countries/>

Safejournalists.Net.

‘Threats against the Lives and Physical Safety of Journalists, Avdo Avdić’. 5. septembar 2024. <https://safejournalists.net/incident/threats-against-the-lives-and-physical-safety-of-journalists-avdo-avdic-sarajevo-9-5-2024/>

Sali-Terzić, Sevima. „ANALIZA PRESUDE ZA KLEVETU KANTONALNOG SUDA U ŠIROKOM BRIJEGU LAGER d.o.o”. 25. februar 2026. <https://cin.ba/storage/2026/02/Analiza-presude-Lager-protiv-CIN-a.pdf>

Sarajlić, Denisa, Anida Sokol, Marija Arnautović, et al. Harmful Narratives during Elections: Smear Campaigns, Gender Stereotypes and Hate Narratives 2022 General Elections in Bosnia and Herzegovina. Mediacentar Sarajevo, 2023. https://www.media.ba/sites/default/files/stetni_narativi_eng_-_web_1_0.pdf

Sokol, Anida. ERODING MEDIA FREEDOMS, ERODING DEMOCRACY. Media Centar, Peace Institute, 2025. https://www.media.ba/sites/default/files/ourmedia_BiH-eng_25-01-22_final.pdf

Sokol, Anida. Media Dataset – Bosnia and Herzegovina [Dataset]. Dataset. Mediacentar Sarajevo, Peace Institute, 2025. <https://docs.google.com/spreadsheets/d/15pi0Nyj9wYlQvWK5pinZ67dthL1tJMxz/editgid=1858597527#gid=1858597527>

Sokol, Anida. „Šta izmjene Izbornog zakona znače za medije”. MC_ONLINE, 27. mart 2024. <https://www.media.ba/bs/magazin-novinarstvo/sta-izmjene-izbornog-zakona-znace-za-medije>

Sokol, Anida, and Lejla Gačanica. Protection of Media Freedoms in Bosnia and Herzegovina: Steps Towards European Integration. Mediacentar Sarajevo, 2025. https://media.ba/sites/default/files/protection_of_media_freedoms_in_bosnia_and_herzegovina_steps_towards_european_integration.pdf

Sokol, Anida and Maja Čalović. Regulation of Harmful Content Online in Bosnia and Herzegovina. Mediacentar Sarajevo, 2022. https://media.ba/sites/default/files/eng_regulacija_stetnog_sadrzaja_na_internetu_-_web_pages_1.pdf

Strategija za borbu protiv korupcije 2024-2028. i Akcioni plan za provođenje strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. (2024). https://static.vijeceministara.gov.ba/public.storage.gov.cms/organizations/org_cmkoqxz970cx8io3u9bds567w/assets/20260218_10_54-asset-639070088855532186.pdf

'Three Journalists Face Criminal Investigation in Bosnia and Herzegovina Leak Probe'. Committee to Protect Journalists, 1. mart 2023. <https://cpj.org/2023/03/three-journalists-face-criminal-investigation-in-bosnia-and-herzegovina-leak-probe/>

U.S. Department of the Treasury. „Treasury Sanctions Milorad Dodik and Associated Media Platform for Destabilizing and Corrupt Activity”. 13. februar 2026. <https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy0549>

Vujatović, Đorđe. „Meta na leđima: Kako političko targetiranje novinara proizvodi atmosferu straha u BiH”. Vijesti. 10 June 2026. <https://uba.ba/meta-na-ledima-kako-politicko-targetiranje-novinara-proizvodi-atmosferu-straha-u-BiH/>

Zablocki, Tamara. „Dugo čekanje na Zakon o elektronskim komunikacijama i elektronskim medijima”. MC_ONLINE, MC_ONLINE, 13. decembar 2018. <https://www.media.ba/bs/magazin-novinarstvo/dugo-cekanje-na-zakon-o-elektronskim-komunikacijama-i-elektronskim-medijima>

Zagajac, Jovana Kisin. „Pravna analiza hapšenja Miljanović Zubac: Upozorenje za slobodu medija”. MC_ONLINE, MC_ONLINE, 18. avgust 2025. <https://www.media.ba/bs/magazin-novinarstvo/pravna-analiza-hapsenja-miljanovic-zubac-upozorenje-za-slobodu-medija>

Zulić Šiljak, Selma. „Monitoring seksizma i zastupljenosti teme nasilja nad ženama kroz online monitoring lokalnih izbora 2024. Godine u Bosni i Hercegovini”. Mediacentar Sarajevo, 2025. https://media.ba/sites/default/files/monitoring_report_bcs_web_final_compressed.pdf

Zakon o komunikacijama. Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 31/03, 75/06, 32/10 i 98/13. <https://legalist.ba/wp-content/uploads/2014/02/Zakon-o-komunikacijama-BiH-neslužbeni-precisceni-tekst.pdf>.

Zakon o zaštiti od klevete Republike Srpske. Službeni glasnik Republike Srpske, br. 37/01.

Zakon o zaštiti od klevete Federacije Bosne i Hercegovine. Službene novine Federacije BiH, br. 59/2002

Zakon o krivičnom postupku Republike Srpske. Službeni glasnik Republike Srpske, br. 53/2012, 91/2017, 66/2018 i 15/2021. <https://www.paragraf.ba/propisi/republika-srpska/zakon-o-krivicnom-postupku-republike-srpske.html>.

Zakon o posebnom registru i javnosti rada neprofitnih organizacija. *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 19/25. <https://regulativa.legalistik.com/zakon/zakon-o-posebnom-registru-i-javnosti-rada-neprofitnih-organizacija-1011>

Odluka o javnom redu i miru. *Službene Novine Općine Kakanj*, br. 5/25, 01/1-5-125/25, 27/03/2025. <https://kakanj.gov.ba/v5/wp-content/uploads/2025/04/Slu%C5%BEbene-novine-Op%C4%87ine-Kakanj-5-2025.pdf>.

Spisak intervjuja

Udruženje Umbrella, Sarajevo

Direkcija za evropske integracije, Sarajevo

Javno tužilaštvo, Sarajevo

Regulatorna agencija za komunikacije, Sarajevo

Delegacija Evropske unije, Sarajevo

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini, Sarajevo

Zašto ne?, Sarajevo

OHCHR, Sarajevo

Bosanskohercegovački novinari i medijski radnici

Advokati iz Banje Luke

Istraživački tim:

- Massimo Moratti, Osservatorio Balcani Caucaso
- Lamija Kovačević, Mediacentar Sarajevo
- Prijevod s engleskog jezika: Ivana Draganic

Ministero degli Affari Esteri
e della Cooperazione Internazionale

**MEDIA FREEDOM
RAPID RESPONSE**

co-funded by

Ovaj projekat je sufinansiran uz podršku Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje Republike Italije. Sadržaj ovog dokumenta odražava mišljenja autorâ i ni na koji način ne predstavlja stav italijanskog Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje.

Sufinansiran je sredstvima Evropske unije. Izraženi stavovi i mišljenja pripadaju isključivo autorima i ne odražavaju nužno stavove i mišljenja Evropske unije i Evropske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Evropska unija ni tijelo koji dodjeljuje sredstva ne mogu biti odgovorni za njih.